

Цијене
Prices

13 Цијене Prices

Методолошка објашњења <i>Methodological explanations</i>	201
ТАБЕЛЕ <i>TABLES</i>	
13.1. Индекси цијена произвођача индустријских производа <i>Producer price indices of industrial products</i>	203
13.2. Индекси цијена на мало и трошкова живота <i>Indices of retail prices and living costs</i>	204
13.3. Индекси цијена на мало по главним групама <i>Retail price indices by main groups</i>	204
13.4. Индекси трошкова живота по главним групама <i>Living cost indices by main groups</i>	204
13.5. Индекси цијена на мало по главним подгрупама <i>Retail price indices by main subgroups</i>	204
13.6. Индекси потрошачких цијена <i>Consumer price indices</i>	206
13.7. Индекси потрошачких цијена по главним одјељцима потрошње <i>Consumer price indices by main divisions of consumption</i>	206
13.8. Индекси потрошачких цијена за 2013. годину, по главним класама потрошње <i>Consumer price indices for 2013, by main classes of consumption</i>	206
13.9. Просјечне потрошачке цијене, 2013. <i>Average consumer prices, 2013</i>	209
ГРАФИКОНИ <i>GRAPHS</i>	
Г-13.1. Годишњи проценат промјене цијена произвођача индустријских производа по намени потрошње, 2013. <i>Annual percent of change of producer price of industrial products by purpose of consumption, 2013</i>	211
Г-13.2. Мјесечни индекси потрошачких цијена, 2008–2013. <i>Monthly consumer price indices, 2008–2013</i>	212
Г-13.3. Годишњи проценат промјене потрошачких цијена за 2013. годину, по главним одјељцима потрошње <i>Annual percent of change of consumer prices for 2013, by main divisions of consumption</i>	212

ОБЈАВЉИВАЊЕ

Годишње публикације:	Цијене, тематски статистички билтен Ово је Република Српска Статистички годишњак Републике Српске
Мјесечне публикације:	Мјесечни статистички преглед Индекси потрошачких цијена (CPI), статистичко саопштење Индекси цијена произвођача индустријских производа, статистичко саопштење Просјечне потрошачке цијене у Републици Српској, статистичко саопштење

PUBLISHING

Annual publications:	<i>Prices, thematic statistical bulletin</i> <i>This is Republika Srpska</i> <i>Statistical Yearbook of Republika Srpska</i>
Monthly publications:	<i>Monthly Statistical Review</i> <i>Consumer Price Index (CPI), statistical release</i> <i>Producer Price Index of Industrial Products,</i> <i>statistical release</i> <i>Average Consumer Prices in Republika Srpska,</i> <i>statistical release</i>

Методолошка објашњења

Извори и методе прикупљања података

Цијене произвођача индустријских производа се прикупљају према Номенклатури индустријских производа БиХ 2010 (Службени гласник БиХ, бр.12/11. од 15.2.2011), која је заснована на PRODCOM листи из 2010. године. Обухваћени су најважнији производи по индустријским областима, чије цијене достављају произвођачи, а који имају највећу реализацију по областима индустрије.

Основни извор података за израду пондера је Годишњи извјештај индустрије ИНД-21, из 2010. године.

За индекс потрошачких цијена¹⁾ цијене се прикупљају на шест локација (градава) у Републици Српској: Бања Лука, Бијељина, Добој, Источно Сарајево, Приједор и Требиње. Већина цијена се снима локално према утврђеном распореду обиласка продавница и тржница које су одређене као мјеста снимања. Јединствено одређене цијене прикупљају се централно.

Снимање цијена обавља се мјесечно у складу с јасно дефинисаним спецификацијама производа/услуге. Сниматељи цијена самостално бирају конкретан производ чију цијену ће снимати на одређеном продајном мјесту, у складу с критеријумом најпродаванијег производа. Како би се осигурало да сниматељи из мјесеца у мјесец снимају цијене истих производа, те како би се могло пратити које производе сниматељи посматрају на терену, потребно је у упитник унијети све тражене карактеристике производа, као и информације о евентуалним измјенама уколико их има. Такав начин снимања омогућава праћење промјене цијена између два периода тј. праћење динамике.

Обухватност и упоредивост података

Цијене произвођача индустријских производа се прикупљају на основу репрезентативне листе производа коју у 2013. години чини 361 производ. Сваког мјесеца прикупи се 1366 цијена, које доставља 358 изабраних предузећа.

Индекс потрошачких цијена у Републици Српској израчунава се на основу репрезентативне листе производа, коју у 2013. години чини 599 производа. Сваког мјесеца прикупља се више од 9 000 цијена по унапријед дефинисаном узорку продајних мјеста и градова.

Обухваћени су најважнији производи и услуге које купује резидентно становништво ради финалне потрошње. Обухват добара и услуга редовно се ревидира како би се очувала репрезентативност листе производа с обзиром на укусе потрошача и њихове навике у погледу куповине.

Methodological explanations

Sources and methods of data collection

Producer prices of industrial products are collected according to the Nomenclature of Industrial Products of BH for 2010 (Official Gazette of BH, No.11/11 from February 15th 2011) based on PRODCOM list for 2010. The most important products by industrial divisions are included, and prices of these products are delivered by the producers who have the highest realization by industrial divisions.

Main source of data for weights is the Annual Report on Industry IND-21, from 2010.

For the Consumer Price Index¹⁾ prices are collected at six locations (in six cities) in Republika Srpska, and these are Banja Luka, Bijeljina, Doboј, Istočno Sarajevo, Prijedor and Trebinje. Most prices are collected locally, in accordance with the established schedule of visits to stores and markets which have been designated as collection places. Uniquely determined prices are collected centrally.

Price collection is carried out monthly in accordance with already defined specifications of products/services. Price collectors independently choose a specific product for which they would collect price at the specific selling point, in accordance with the most sold product criterion. In order to ensure that price collectors each month collect prices of the same products, and to allow for monitoring of products for which prices are collected, it is essential that price collectors complete the questionnaire on all necessary characteristics of products, as well as information on possible substitutions, if there are any. This way of price collection enables tracking of price changes between two periods, that is, dynamics tracking.

Coverage and comparability of data

Producer prices of industrial products are collected in accordance with the representative list of products, which in 2013 consisted of 361 products. Each month 1366 prices are collected, and these are submitted by 358 selected enterprises.

Consumer price index in Republika Srpska is calculated in accordance with the representative list of products, which in 2013 consisted of 599 products. Each month more than 9 000 prices are collected, using the predefined sample of selling points and cities.

The most important products and services which resident population buys for final consumption are included. Coverage of goods and services is regularly revised, in order to maintain representativity of the list of products, according to consumers' taste and their buying habits.

¹⁾ Републички завод за статистику Републике Српске, од 1. јануара 2008. године објављује индекс потрошачких цијена, који је резултат унапријеђене методологије цијена на мало и трошкова живота, усклађене са захтјевима ЕУРОСТАТ-а.

Индекс потрошачких цијена заснован је на проширеној потрошачкој корпи производа и услуга, подјељених у 12 основних категорија према намјени и значају потрошње домаћинства, а добијена из Анкете о потрошњи домаћинства. Производи и услуге усклађени су с јединственом класификацијом личне потрошње према намјени (Classification of Individual Consumption by Purpose – COICOP).

¹⁾ Since 1st January 2008 Republika Srpska Institute of Statistics has been publishing the consumer price index which is the result of improved methodology for retail prices and living costs, harmonised with EUROSTAT's recommendations.

Consumer price index is based on extended consumer basket of products and services, divided into twelve basic categories by purpose and importance of household consumption, obtained from the Household Budget Survey. Products and services are harmonised with the uniform Classification of Individual Consumption by Purpose (COICOP).

Дефиниције

Продајна цијена произвођача индустријских производа је цијена, по којој произвођач продаје своје производе редовним купцима на домаћем тржишту у највећим количинама, франко утовареним у вагон (камион) у мјесту произвођача. У ову цијену улази регрес, ако га продавац остварује, а одбија се: трговачки рабат и попуст (каса – сконто, дисконт) који продавац одобрава купцу, ПДВ и акцизе.

Под цијеном на мало подразумева се цијена по којој трговина на мало, индивидуални произвођачи и вршиоци услуга продају производе и услуге крајњим потрошачима. Другим ријечима, то су цијене по којима крајњи потрошачи плаћају производе широке потрошње и услуге.

Просјечне годишње потрошачке цијене представљају непондерисану аритметичку средину мјесечних просјечних цијена.

ИНДЕКСИ ЦИЈЕНА

Сви агрегатни индекси се рачунају коришћењем Ласперове формуле за пондерисану аритметичку средину:

$$I = \frac{\sum \frac{P_n}{P_0} \cdot W_0}{\sum W_0}$$

P_n = цијена у текућем периоду

P_0 = цијена у базном периоду

W_0 = вриједност продатих количина у базном периоду

Индекс цијена произвођача индустријских производа рачуна се на основу елементарних индекса производа који представљају мјеру средње вриједности односа цијена текућег и базног периода (роба и услуга, децембар претходне године). Агрегатни индекси тј. индекси разреда, области, подручја, подручја и укупан индекс, рачунају се коришћењем Ласперове формуле за пондерисану аритметичку средину, при чему се као пондери користе вриједности продаје индустријских производа на домаћем тржишту.

Индекс потрошачких цијена представља мјеру просјечне промијене цијена производа (роба и услуга), које резидентна домаћинства купују ради задовољења својих личних потреба.

За индекс потрошачких цијена потребно је најприје израчунати елементарне индексе (индекс производа) и индексе репрезентативних ставки на нивоу градова. При томе се као мјера средње вриједности користи геометријска средина. Агрегатни индекси се након тога израчунавају коришћењем Ласперове формуле за пондерисану аритметичку средину, почевши од најнижег нивоа индекса репрезентативне ставке до нивоа укупног индекса за Републику Српску.

Пондери који се примјењују за израчунавање индекса потрошачких цијена представљају структуру просјечне потрошње домаћинстава, односно показују релативно учешће одабраних производа и услуга у укупној потрошњи.

Основни извор података за израду пондера за обрачун индекса потрошачких цијена је Анкета о потрошњи домаћинстава. За израчунавање индекса потрошачких цијена од јануара 2011. године примјењују се пондери, који се базирају на подацима из Анкете о потрошњи домаћинстава из 2007. године. Пондери се сваке године коригују с кретањем цијена у претходној години.

Definitions

Producer selling price of industrial products is the price for which a producer sells his products to regular customers on domestic market, at maximum volume, franco loaded into the wagon (truck), at the producer's location. This price includes reimbursement in case the producer realizes it, same as commercial rebate and discount the seller gives to the buyer, as well as VAT and excise.

Retail price refers to the price for which retail trade store, individual producers and service suppliers sell their products and services to final consumers. In other words, these are the prices final consumers pay for consumer goods and services.

Average annual consumer prices refer to the unweighted arithmetic mean of monthly average prices.

PRICE INDICES

All group indices are calculated using the Laspeyres's formula for weighted arithmetic mean.

$$I = \frac{\sum \frac{P_n}{P_0} \cdot W_0}{\sum W_0}$$

P_n = price in the current period

P_0 = price in the base period

W_0 = value of sold quantities in the base period

Producer price indices of industrial products are calculated on the basis of elementary indices of products, which represent a measure of the mean price ratio between the current and base period (December of the previous year). Aggregate indices, that is, indices of classes, divisions, sub-sections, and sections, as well as the overall index, are calculated using the Laspeyres's formula for weighted arithmetic mean, using values of sale of industrial products in the domestic market as weights.

Consumer price index is measure of the average price change for the products (goods and services) that resident households buy for their own needs.

For the consumer price index it is necessary to first calculate elementary indices (product indices) and representative item indices on the level of cities. Here we use geometric mean as the measure of average value. Group indices are afterwards calculated using the Laspeyres's formula for weighted arithmetic mean, beginning with the lowest level of the representative item index to the level of the total index for Republika Srpska.

Weights used for calculating the consumer price index represent the structure of average household consumption, i.e. they show relative share of chosen products and services in the total consumption.

Main source of data for weights used for the calculation of Consumer Price Index is the Household Budget Survey. Since January 2011, weights used in the calculation of Consumer Price Index are those based on the data obtained through the Household Budget Survey in 2007. Weights are corrected each year with price changes from the previous year.

13.1. Индекси цијена произвођача индустријских производа
Producer price indices of industrial products

Назив (по PRODCOM-у) / Name (by PRODCOM)	претходна година=100 / previous year=100						
	2007 ¹⁾	2008	2009	2010	2011	2012	2013
УКУПНО / TOTAL	101,2	109,0	98,1	102,2	104,7	100,4	100,0
По намјени потрошње / By purpose of consumption							
Енергија / Energy	101,5	109,4	99,1	103,4	103,3	100,5	100,2
Интермедијарни производи / Intermediate goods	101,3	111,2	95,5	102,7	105,4	100,5	100,1
Капитални производи / Consumer durables	99,5	100,8	98,4	100,1	112,7	99,5	99,5
Трајни производи за широку потрошњу / Capital goods	101,9	99,5	98,3	101,3	99,7	98,8	99,9
Нетрајни производи за широку потрошњу / Consumer non-durables	100,8	106,4	101,3	99,0	104,6	100,5	99,6
По подручјима и областима / By sections and divisions							
В Вађење руда и камена / Mining and quarrying	105,2	108,0	101,2	101,2	111,2	102,8	101,1
05 Вађење угља и лигнита (мрког угља) / Mining of coal and lignite (black coal)	108,5	108,3	101,3	101,5	116,0	103,8	101,6
07 Вађење руда метала / Mining of metal ores	98,3	107,4	94,3	103,4	99,0	103,4	101,8
08 Вађење осталих руда и камена / Other mining and quarrying	98,4	107,3	105,5	98,0	99,7	100,4	99,2
С Прерађивачка индустрија / Manufacturing	101,2	108,7	97,0	101,4	106,0	100,4	99,9
10 Производња прехранбених производа / Manufacture of food products	105,8	112,4	93,6	99,9	110,9	99,6	99,8
11 Производња пића / Manufacture of beverages	97,3	104,0	108,1	102,9	104,5	101,8	101,9
12 Производња дуванских производа / Manufacture of tobacco products	100,2	100,0	102,7	88,3	110,6	102,1	96,7
13 Производња текстила / Manufacture of textiles	100,6	101,8	99,5	100,0	99,9	99,1	100,2
14 Производња одјеће / Manufacture of wearing apparel	95,6	91,7	101,1	97,6	105,9	99,1	99,0
15 Производња коже и производа од коже / Manufacture of leather and related products	99,6	102	100,2	99,6	101,0	98,0	99,5
16 Прерада дрвета и производа од дрвета и плуте, осим намјештаја; производња предмета од сламе и плетарских материјала / Mfr. of wood and of products of wood and cork, except furniture; mfr. of articles of straw and plaiting materials	104,5	106,1	101,1	98,9	99,1	99,4	99,7
17 Производња папира и производа од папира / Manufacture of paper and paper products	102,6	103,1	100,2	103,7	102,9	100,0	101,1
18 Штапање и умножавање снимљених записа / Printing and reproduction of recorded media	99,1	100,0	97,5	100,0	100,2	101,3	100,0
19 Производња кокса и рафинисаних нафтних производа / Manufacture of coke and refined petroleum products	101,5	104,5	88,3	101,6	105,7	109,4	103,5
20 Производња хемикалија и хемијских производа / Manufacture of chemicals and chemical products	101,9	106,4	104,8	102,6	106,7	106,6	95,7
21 Производња основних фармацеутских производа и фармацеутских препарата / Manufacture of basic pharmaceutical products and pharmaceutical preparations	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,2	101,2
22 Производња производа од гуме и пластичних маса / Manufacture of rubber and plastic products	97,5	100,7	101,3	99,6	104,0	101,2	99,9
23 Производња осталих производа од неметалних минерала / Manufacture of other non-metallic mineral products	99,3	106	100,3	98,5	99,7	101,5	100,3
24 Производња базних метала / Manufacture of basic metals	96,1	120,8	94,2	105,9	104,5	98,3	99,1
25 Производња готових металних производа, осим машина и опреме / Manufacture of fabricated metal products, except machinery and equipment	101,2	105,9	93,4	99,9	115,2	100,2	98,2
26 Производња рачунара, електронских и оптичких производа / Manufacture of computer, electronic and optical products	95,9	89,7	98,7	93,0	97,3	99,1	99,6
27 Производња електричне опреме / Manufacture of electrical equipment	104,8	102,9	98,9	102,3	102,2	100,5	100,8
28 Производња машина и опреме, д.н. / Manufacture of machinery and equipment n.e.c.	100,4	99,9	100,2	98,1	102,8	100,0	99,6
29 Производња моторних возила, приколица и полуприколица / Manufacture of motor vehicles, trailers and semi-trailers	100,0	100,1	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0
30 Производња осталих саобраћајних средстава / Manufacture of other transport equipment	-	-	92,0	94,4	99,6	102,7	97,2
31 Производња намјештаја / Manufacture of furniture	101,2	99,3	98,4	101,5	99,8	98,8	99,8
32 Остала прерађивачка индустрија / Other manufacturing	100,5	102,0	100,3	94,9	100,0	100,1	100,0
33 Поправка и инсталација машина и опреме / Repair and installation of machinery and equipment	100,0	102,2	101,8	145,5	103,3	99,9	100,4
Д Производња и снабдијевање електричном енергијом, гасом, паром и климатизација / Electricity, gas, steam and air-conditioning production and supply	99,8	110,0	99,0	103,9	100,0	100,1	100,0
35 Производња и снабдијевање електричном енергијом, гасом, паром и климатизација / Electricity, gas, steam and air-conditioning production and supply	99,8	110,0	99,0	103,9	100,0	100,1	100,0

¹⁾ Индекси за 2007. годину су компилирани на базу децембар 2006. године
 Indices for 2007 are compiled to the base December 2006

13.2. Индекси цијена на мало и трошкова живота¹⁾
Indices of retail prices and living costs¹⁾

	претходна година=100 / previous year=100											
	1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007
Цијене на мало / Retail prices	160,4	101,4	137,2	115,1	113,6	106,5	101,7	101,8	101,9	105,2	108,4	102,1
Трошкови живота / Living costs	174,4	109,0	142,0	121,4	113,4	105,9	101,9	102,1	102,4	103,2	109,5	101,9

¹⁾ Усвајањем методологије потрошачких цијена (CPI) престали су се рачунати индекси цијена на мало и трошкова живота. Видјети методолошка објашњења.
Since the consumer price index (CPI) methodology was adopted, indices of retail prices and living costs are no longer calculated. See methodological explanations.

13.3. Индекси цијена на мало по главним групама
Retail price indices by main groups

	претходна година=100 / previous year=100			
	2004	2005	2006	2007
УКУПНИ ИНДЕКС / TOTAL INDEX	101,9	105,2	108,4	102,1
Пољопривредни производи / Agricultural products	96,5	103,5	105,2	106,8
Индустријски производи – укупно / Industrial products – total	102,2	103,6	108,7	101,8
Индустријски прехранбени производи / Industrial food products	103,5	95,4	111,7	101,8
Пића (алкохолна и безалкохолна) / Beverages (alcoholic and non-alcoholic)	102,3	105,3	100,6	99,3
Дуван / Tobacco	99,1	128,7	116,3	100,2
Индустријски непрехрамбени производи / Industrial non-food products	102,0	104,7	107,6	102,1
Услуге / Services	101,3	112,5	107,5	102,5

13.4. Индекси трошкова живота по главним групама
Living cost indices by main groups

	претходна година=100 / previous year=100			
	2004	2005	2006	2007
УКУПНИ ИНДЕКС / TOTAL INDEX	102,4	103,2	109,5	101,9
Исхрана / Food	103,0	97,4	110,3	102,6
Дуван и пиће / Tobacco and beverages	100,7	113,0	107,8	100,0
Одјећа и обућа / Clothing and footwear	104,0	118,7	100,9	102,0
Становање / Housing and household maintenance	100,2	105,7	115,0	101,1
Стан / Housing rentals	100,9	100,3	118,5	103,5
Огрјев и освјетљење / Fuel and light	100,5	108,6	117,9	100,8
Покућство / Household furnishings	98,3	104,8	102,4	98,6
Хигијена и њега здравља / Hygiene and health care	100,3	108,6	118,1	99,8
Образовање и култура / Education and culture	104,9	93,1	106,2	100,7
Саобраћај и комуникације / Transport and communications	103,2	108,9	103,4	103,7
Робе / Goods	102,5	102,8	109,4	101,8
Услуге / Services	102,0	105,5	100,4	102,3

13.5. Индекси цијена на мало по главним подгрупама
Retail price indices by main subgroups

	претходна година=100 / previous year=100			
	2004	2005	2006	2007
УКУПНИ ИНДЕКС / TOTAL INDEX	101,9	105,2	108,4	102,1
Пољопривредни производи / Agricultural products	96,6	103,5	105,2	106,9
Свјеже поврће / Vegetables, fresh	93,3	102,0	109,1	109,6
Свјеже воће / Fruit, fresh	99,4	101,2	105,1	103,1
Јаја / Eggs	98,0	117,8	94,2	109,4
Свјежа риба / Fish, fresh	98,5	90,7	104,5	105,8
Индустријско прехранбени производи / Industrial food products	103,5	95,4	111,7	101,8
Производи од жита / Cereal products	118,6	87,3	110,6	102,9

13.5. Индекси цијена на мало по главним подгрупама

Retail price indices by main subgroups

(наставка/continued)

претходна година=100 / previous year=100

	2004	2005	2006	2007
Прерађено и конзервисано поврће / <i>Vegetables, processed and canned</i>	99,7	114,3	107,3	102,9
Прерађена и конзервисана риба / <i>Fish, processed and canned</i>	96,7	97,6	111,0	105,1
Млијекo – свјеже и прерађено / <i>Milk, fresh and processed</i>	98,9	90,5	109,9	104,5
Масноћа / <i>Fats</i>	96,7	91,9	118,5	103,8
Остали прехранбени производи / <i>Other food products</i>	98,7	96,3	113,9	99,1
Пића / <i>Beverages</i>	102,3	105,3	100,6	99,3
Алкохолна пића / <i>Alcoholic beverages</i>	103,1	111,0	101,4	100,6
Безалкохолна пића / <i>Non-alcoholic beverages</i>	99,2	81,8	97,8	93,9
Дуван / <i>Tobacco</i>	99,1	128,7	116,3	100,2
Индустријски непрехрамбени производи / <i>Industrial non-food products</i>	102,0	104,7	107,6	102,1
Текстилни производи / <i>Textile products</i>	102,1	116,6	99,6	100,9
Вунице и конци / <i>Knitting-wool and thread</i>	105,1	118,4	102,9	101,6
Вунене тканине / <i>Woolen fabrics</i>	100,6	81,9	99,1	95,4
Памучне тканине / <i>Cotton fabrics</i>	99,1	100,3	101,5	98,2
Остале (svilene) тканине / <i>Other (silken) fabrics</i>	100,3	114,2	92,5	95,4
Трикотажна одјећа / <i>Knitwear</i>	100,6	124,3	93,9	102,5
Чарапе / <i>Socks</i>	115,6	109,4	109,3	100,3
Рубље / <i>Underwear</i>	102,9	105,2	108,0	101,4
Текстилна одјећа / <i>Fabrics clothing</i>	101,7	131,8	97,1	102,9
Конфекција за домаћинство / <i>Household garments</i>	101,7	90,6	100,7	96,8
Покривачи за под / <i>Floor coverings</i>	95,8	132,6	91,8	101,2
Обућа / <i>Footwear</i>	106,8	117,3	102,0	100,9
Кожна галантерија / <i>Leather fancy goods</i>	100,5	103,9	108,3	107,0
Освјетљење и огрев / <i>Light and fuel</i>	100,2	105,3	111,7	101,2
Намјештај / <i>Furniture</i>	96,2	100,0	98,6	99,1
Посуђе и прибор / <i>Dishes and cutlery</i>	99,1	98,7	116,0	100,3
Предмети за домаћинство / <i>Articles for household use</i>	101,8	119,9	88,8	98,2
Електрични апарати за домаћинство / <i>Electrical apparatus for household use</i>	98,9	98,4	99,1	96,4
Средства за хигијену / <i>Toilet requisites</i>	100,2	110,3	116,5	99,8
Лијекови и остало за негу здравља / <i>Medicaments and other for health care</i>	100,9	87,9	115,2	104,7
Средства за образ., културу и разоноду / <i>Education, culture and entertainment means</i>	104,9	87,3	105,7	100,3
Саобраћајна средства / <i>Traffic means</i>	108,6	115,9	96,1	113,9
Дијелови за саобраћајна средства / <i>Parts for vehicles</i>	98,9	94,8	105,6	110,8
Течна горива и мазива / <i>Liquid fuels and lubricants</i>	105,2	110,1	106,7	99,2
Средства рада и материјал за репрод. у пољопривреди / <i>Agriculture capital and intermediate goods</i>	100,0	99,3	105,1	101,0
Пољопривредни алати и справе / <i>Agricultural tools and devices</i>	97,3	96,7	97,7	100,0
Хемијска средства за заштиту биља / <i>Chemical plant protection preparations</i>	102,5	101,7	112,1	101,9
Грађевински материјал / <i>Building materials</i>	98,7	85,1	131,5	110,6
Услуге / <i>Services</i>	101,4	112,6	107,5	102,5
Занатске и личне услуге / <i>Handicraft and personal services</i>	102,7	128,6	104,8	98,5
Стамбене услуге / <i>Housing services</i>	100,0	84,1	117,9	100,1
Комуналне услуге / <i>Public services</i>	102,0	125,1	125,8	109,2
Финансијске и друге услуге / <i>Financial and other services</i>	108,8	121,8	89,8	98,8
Услуге за образовање и културу / <i>Education and culture services</i>	101,8	98,7	101,7	101,5
Услуге друштвене заштите / <i>Social protection services</i>	101,9	86,0	101,0	101,5
Саобраћај и ПТТ услуге / <i>Transport and PTT services</i>	100,3	110,8	106,7	102,9
Саобраћајне услуге / <i>Transport services</i>	96,4	114,9	106,5	102,3
ПТТ услуге / <i>PTT services</i>	116,8	96,5	107,6	105,3

13.6. Индекси потрошачких цијена¹⁾
Consumer price indices¹⁾

2008	2009	2010	2011	2012	2013
<u>100,0</u>	99,6	102,1	106,1	108,3	108,3
100,4	<u>100,0</u>	102,5	106,5	108,7	108,7
97,9	97,6	<u>100,0</u>	103,9	106,1	106,1
94,3	93,9	96,2	<u>100,0</u>	102,1	102,1
92,3	92,0	94,3	97,9	<u>100,0</u>	100,0
92,3	92,0	94,3	97,9	100,0	<u>100,0</u>

¹⁾ Индекси се читају водоравно.
Indices are to be read horizontally.

13.7. Индекси потрошачких цијена по главним одјелцима потрошње
Consumer price indices by main divisions of consumption

	2008	2009	2011	2012	2013
	Ø2010=100				
УКУПНИ ИНДЕКС / TOTAL INDEX	97,9	97,6	103,9	106,0	106,0
Храна и безалкохолна пића / Food and non-alcoholic beverages	102,6	100,8	105,6	107,3	107,8
Алкохолна пића и дуван / Alcoholic beverages and tobacco	74,7	83,0	108,0	117,8	124,1
Одјећа и обућа / Clothing and footwear	107,2	103,8	95,4	91,7	84,1
Становање, вода, електрична енергија, плин и други енергенти / Housing, water, electricity, gas and other fuels	92,0	96,1	102,8	103,9	104,2
Намјештај, покућство и редовно одржавање / Furnishings, household equipment and routine maintenance of the house	99,4	100,2	101,1	102,2	102,1
Здравство / Health	96,2	97,3	99,0	98,9	98,9
Превоз / Transport	104,3	93,9	108,1	114,0	113,0
Комуникације / Communication	90,4	92,3	110,3	115,0	114,9
Рекреација и култура / Recreation and culture	97,8	100,0	100,3	100,1	100,6
Образовање / Education	94,2	94,9	99,8	100,1	101,5
Ресторани и хотели / Restaurants and hotels	96,2	99,6	100,7	100,9	100,9
Остала добра и услуге / Other goods and services	96,5	99,3	99,5	100,1	100,2

13.8. Индекси потрошачких цијена за 2013. годину, по главним класама потрошње
Consumer price indices for 2013, by main classes of consumption

Главне класе потрошње Main classes of consumption	Индекси потрошачких цијена Consumer price indices
УКУПНИ ИНДЕКС / TOTAL INDEX	100,0
Храна и безалкохолна пића / Food and non-alcoholic beverages	
Хљеб и житарице / Bread and cereals	100,4
Месо / Meat	100,5
Риба / Fish	100,8
Млијеко, сир, јаја / Milk, cheese, eggs	100,3
Уља и масноће / Oils and fats	96,6
Воће / Fruit	100,3
Поврће / Vegetables	109,4
Шећер, цем, мед, чоколада и др. слаткиши / Sugar, jam, honey, chocolate and confectionery	97,5
Остали прехранбени производи / Other food products	100,3
Безалкохолна пића / Non-alcoholic beverages	97,9
Минерална вода, воћни и сокови базирани на поврћу / Mineral water, fruit and vegetable juice	99,3
Алкохолна пића и дуван / Alcoholic beverages and tobacco	
Алкохолна пића / Alcoholic beverages	99,0
Вино / Wine	102,2

13.8. Индекси потрошачких цијена за 2013. годину, по главним класама потрошње
Consumer price indices for 2013, by main classes of consumption

 (наставка/*continued*)

 претходна година=100 / *previous year=100*

Главне класе потрошње <i>Main classes of consumption</i>	Индекси потрошачких цијена <i>Consumer price indices</i>
Пиво / <i>Beer</i>	101,9
Дуван / <i>Tobacco</i>	107,3
Одјећа и обућа / <i>Clothing and footwear</i>	
Материјал за одјећу / <i>Clothing materials</i>	100,0
Одјећа / <i>Garments</i>	93,2
Остали одјевни предмети и додаци одјећи / <i>Other articles of clothing and clothing accessories</i>	100,7
Чишћење, поправкак и изнајмљивање одјеће / <i>Cleaning, repair and hire of clothing</i>	97,0
Обућа / <i>Footwear</i>	87,0
Поправкак и изнајмљивање обуће / <i>Repair and hire of footwear</i>	100,4
Становање, вода, електрична енергија, плин и други енергенти / <i>Housing, water, electricity, gas and other fuels</i>	
Ренте станара / <i>Actual rentals for housing</i>	100,0
Материјал за одржавање и поправкак стамбене јединице / <i>Materials for dwelling maintenance and repair</i>	100,4
Услуге одржавања и поправки стамбене јединице / <i>Dwelling maintenance and repair services</i>	101,3
Снабдијевање водом / <i>Water supply</i>	105,6
Одвоз смећа / <i>Refuse collection</i>	102,7
Остале услуге везане за стамбене јединице / <i>Other services relating to the dwelling</i>	100,0
Електрична енергија / <i>Electricity</i>	100,0
Плин / <i>Gas</i>	97,4
Течна горива / <i>Liquid fuels</i>	96,2
Чврста горива / <i>Solid fuels</i>	98,8
Топлотна енергија / <i>Heat energy</i>	101,0
Намјештај, покућство и редовно одржавање / <i>Furnishings, household equipment and routine maintenance of the house</i>	
Намјештај и опрема за кућу / <i>Furniture and furnishings</i>	99,9
Теписи и др. подне простирке / <i>Carpets and other floor coverings</i>	100,3
Текстилни производи за домаћинство / <i>Household textiles</i>	100,1
Већи апарати за домаћинство (електрични или не) / <i>Major household appliances, electric or not</i>	99,8
Мањи електрични апарати за домаћинство / <i>Small electric household appliances</i>	99,9
Поправкак апарата за домаћинство / <i>Repair of household appliances</i>	100,0
Стаклено и стоно посуђе и др. прибор за домаћинство / <i>Glassware, tableware, and household utensils</i>	100,1
Већи алати и опрема за кућу и врт / <i>Major tools and equipment for house and garden</i>	100,4
Мали апарати и разни додаци / <i>Small tools and miscellaneous accessories</i>	101,6
Производи за чишћење и одржавање куће / <i>Non-durable household goods</i>	99,4
Здравство / <i>Health</i>	
Фармацеутски производи / <i>Pharmaceutical products</i>	99,8
Остали медицински производи / <i>Other medical products</i>	102,0
Терапеутски прибор и помагала / <i>Therapeutic appliances and equipment</i>	100,2
Медицинске услуге / <i>Medical services</i>	101,0
Стоматолошке услуге / <i>Dental services</i>	100,0
Услуге медицинске анализе лабораторија и ултразвучних центара / <i>Paramedical services</i>	100,0
Болничке услуге / <i>Hospital services</i>	100,0
Превоз / <i>Transport</i>	
Аутомобили / <i>Motor cars</i>	100,0
Мотоцикли / <i>Motor cycles</i>	100,0
Бицикли / <i>Bicycles</i>	100,1
Резервни дијелови и прибор за аутомобиле / <i>Spare parts and accessories for cars</i>	101,8
Горива и мазива / <i>Fuels and lubricants</i>	97,9
Одржавање и поправкак моторних возила / <i>Maintenance and repair of personal transport equipment</i>	99,8
Остале услуге везане за моторна возила / <i>Other services in respect of personal transport equipment</i>	93,7

13.8. Индекси потрошачких цијена за 2013. годину, по главним класама потрошње

Consumer price indices for 2013, by main classes of consumption

(наставка/continued)

претходна година=100 / previous year=100

Главне класе потрошње Main classes of consumption	Индекси потрошачких цијена Consumer price indices
Превоз жељезницом / Passenger transport by railway	100,0
Друмски превоз / Passenger transport by road	101,9
Превоз авионом / Passenger transport by air	104,7
Комуникације / Communication	
Поштанске услуге / Postal services	100,0
Телефонски и телефакс уређаји / Telephone and telefax equipment	93,8
Телефонске и телефакс услуге / Telephone and telefax services	100,0
Рекреација и култура / Recreation and culture	
Опрема за пријем, снимање и репродукцију звука и слике / Equipment for reception, recording and reproduction of sound	95,2
Фотографска и кинематографска опрема и оптички инструменти / Photographic and cinematographic equipment and optical instruments	97,6
Опрема за обраду података / Information processing equipment	96,7
Медији за снимање / Recording media	98,1
Поправак аудио-визуелне, фотографске и опреме за обраду података / Repair of audio-visual, photographic and information processing equipment	100,0
Већа трајна добра за рекреацију у затвореном, укључујући и музичке инструменте / Major durables for indoor recreation, including music instruments	100,6
Игре, играчке и хобији / Games, toys and hobbies	100,8
Опрема за спорт, камповање и рекреацију на отвореном / Equipment for sport, camping and open-air recreation	94,8
Вртови, биљке и цвијеће / Gardens, plants and flowers	101,2
Кућни љубимци и др. производи за кућне љубимце / Pets and related products	103,0
Ветеринарске и остале услуге везане за кућне љубимце / Veterinary and other services for pets	101,9
Услуге за рекреацију и спорт / Recreational and sporting services	96,4
Услуге културе / Cultural services	102,1
Књиге / Books	100,0
Новине и часописи / Newspapers and periodicals	102,9
Остали штампани материјали / Miscellaneous printed matter	100,0
Материјал и прибор за цртање / Stationery and drawing materials	101,0
Путни аранжмани / Package holidays	97,6
Образовање / Education	
Предшколско и основно образовање / Pre-primary and primary education	107,1
Високошколско и универзитетско образовање / Tertiary education	100,0
Образовање које се дефинише према нивоу / Education not definable by level	100,2
Ресторани и хотели / Restaurants and hotels	
Ресторани, кафићи, барови / Restaurants, cafés, and the like	100,2
Кантине / Canteens	100,0
Услуге смјештаја / Accommodation services	99,4
Остала добра и услуге / Other goods and services	
Услуге личне хигијене / Hairdressing salons and personal grooming establishments	100,0
Електрични уређаји и справе за личну хигијену / Electrical appliances for personal care	99,8
Остали уређаји, справе и производи за личну хигијену / Other appliances, articles and products for personal care	100,3
Нажит и сатови / Jewellery, clocks and watches	100,2
Остали лични предмети / Other personal effects	99,6
Осигурање у вези са становањем / Insurance connected with the dwelling	100,0
Осигурање у вези са транспортом / Insurance connected with transport	100,0
Остале услуге / Other services	100,4

13.9. Просјечне потрошачке цијене, 2013.
Average consumer prices, 2013

Опис производа/услуге <i>Product/service description</i>	Јединица мјере <i>Unit of measure</i>	Просјечна цијена у КМ <i>Average price in KM</i>
Рижа / <i>Rice</i>	kg	3,09
Пшенично брашно, бијело / <i>Wheat flour, white</i>	kg	1,34
Хљеб од пшеничног брашна, полубијели / <i>Bread, wheat flour, type 850</i>	kg	1,99
Хљеб од пшеничног брашна, бијели / <i>Bread, wheat flour, type 500</i>	kg	2,08
Тјестенина, макарони / <i>Macaroni</i>	kg	3,03
Јунетина са костима / <i>Beef with bones</i>	kg	9,55
Телетина без кости / <i>Veal without bones</i>	kg	18,35
Свињетина без кости / <i>Pork without bones</i>	kg	10,65
Свјежа пилетина / <i>Chicken, fresh</i>	kg	5,58
Суви свињски врат / <i>Dry pork neck</i>	kg	19,50
Салама, шункарица / <i>Salami ham roll</i>	kg	13,04
Мортадела / <i>Salami type Mortadella</i>	kg	12,00
Чајна кобасица / <i>Sausage type "Џајна"</i>	kg	20,34
Свјежа пастрмка / <i>Fresh trout</i>	kg	9,60
Млијеко у тетрапаку / <i>Milk, carton</i>	l	1,51
Тврдокорни (жути) сир / <i>Cheese, type Edamer</i>	kg	12,23
Кокочија јаја / <i>Eggs, hen</i>	комад / <i>unit</i>	0,25
Маслац / <i>Butter</i>	kg	16,18
Маргарин / <i>Margarine</i>	kg	3,99
Јестиво уље / <i>Oil, edible</i>	l	2,76
Банане / <i>Bananas</i>	kg	2,01
Јабукe / <i>Apples</i>	kg	1,73
Очишћени ораси / <i>Walnuts, without shell</i>	kg	20,31
Суве шљиве / <i>Prunes</i>	kg	6,11
Купус / <i>Cabbage</i>	kg	0,74
Граh / <i>Beans</i>	kg	5,13
Свјеж краставац / <i>Fresh cucumber</i>	kg	2,66
Парадјз / <i>Tomato</i>	kg	2,68
Паприка / <i>Pepper</i>	kg	3,41
Црни лук / <i>Onion</i>	kg	1,19
Мрква / <i>Carrot</i>	kg	1,69
Кромпир / <i>Potato</i>	kg	1,06
Шећер, кристал / <i>Sugar</i>	kg	1,63
Џем / <i>Jam</i>	kg	5,28
Мед / <i>Honey</i>	kg	14,87
Чоколада, млијечна / <i>Chocolate, milk</i>	kg	16,85
Со / <i>Salt</i>	kg	0,79
Кафа, мљевена / <i>Ground Coffee</i>	kg	13,63
Минерална вода, газирана / <i>Sparkling mineral water</i>	l	0,54
Воћни сок, бистри / <i>Fruit juice, clear</i>	l	1,83
Ракија, шљивовица / <i>Plum brandy</i>	l	21,50
Пиво / <i>Beer</i>	l	2,30
Мушко одијело, мјешавина памука и синтетике / <i>Men's suit, cotton – synthetic fibre mix</i>	комплет / <i>pair</i>	241,71
Мушке панталоне, мјешавина памука и синтетике / <i>Men's trousers, cotton – synthetic fibre mix</i>	комад / <i>unit</i>	69,32
Мушка кошуља, претежно памук / <i>Men's shirt, cotton</i>	комад / <i>unit</i>	48,65
Мушка поткошуља / <i>Men's undershirt</i>	комад / <i>unit</i>	6,36
Женски капут / <i>Women's coat</i>	комад / <i>unit</i>	192,92
Женска сукња од штофа / <i>Women's skirt, cloth</i>	комад / <i>unit</i>	52,68

13.9. Просјечне потрошачке цијене, 2013.

Average consumer prices, 2013

(наставак/continued)

претходна година=100 / previous year=100

Опис производа/услуге Product/service description	Јединица мјере Unit of measure	Просјечна цијена у КМ Average price in KM
Женска памучна мајица, дуги рукав / Women's cotton T-shirt, long sleeve	комад / unit	21,01
Женске гаћице / Panties	комад / unit	4,07
Женске чарапе / Women's tights	пар / pair	3,98
Дјечија јакна од тексаса / Children's jeans jacket	комад / unit	35,61
Дјечији џемпер / Children's sweater	комад / unit	27,82
Дјечија пиџама / Children's pyjamas	комплет / pair	19,01
Хемијско чишћење мушког одијела / Men's suits dry cleaning	комплет / pair	15,60
Мушке кожне ципеле / Men's leather shoes	пар / pair	135,09
Женске кожне ципеле, салонке / Women's leather shoes, with heels	пар / pair	92,07
Дјечије спортске патике / Children's sports shoes	пар / pair	49,12
Ђоњење женских ципела / Women's shoes sole repairing	пар / pair	4,92
Креч, негашени / Quicklime	kg	0,17
Средство за заштиту и бојење дрвета / Paint for protection and painting of wood	l	9,02
Вода за домаћинство / Water supply	m ³	1,00
Одвоз смећа / Refuse collection	m ²	0,12
Дрво за огрев / Fuel wood	m ³	66,02
Мрки угаљ / Brown coal	t	210,00
Гардеробни ормар / Wardrobe	комад / unit	294,79
Тросјед / Three-seater sofa	комад / unit	496,09
Тепих синтетички / Carpet, synthetic	комад / unit	141,13
Постељина / Bed linen	комплет / pair	39,68
Јорган / Quilt	комад / unit	46,74
Пешкир / Towel	комад / unit	6,68
Фрижидер са замрзивачем / Fridge-freezer	комад / unit	509,19
Машина за веш / Washing machine	комад / unit	523,98
Електрични штедњак / Cooker	комад / unit	417,35
Штедњак на чврсто гориво / Solid fuel stove	комад / unit	428,37
Усисивач / Vacuum cleaner	комад / unit	139,09
Пегла / Iron	комад / unit	76,08
Комплет шољица за кафу / Coffee cup, set	комплет / pair	17,14
Емајлирана шерпа / Enamel pot	комад / unit	21,48
Тава / Pan	комад / unit	17,65
Чекић / Hammer	комад / unit	7,14
Шрафцигер / Screwdriver	комад / unit	3,08
Клијешта / Pliers	комад / unit	7,39
Сијалица / Bulb	комад / unit	0,68
Детерџент за веш / Laundry detergent	kg	3,51
Детерџент за суђе / Dishwashing detergent	l	3,29
Средство за чишћење санитариија / Detergent for sanitary cleaning	l	4,75
Аналгетици / Painkillers (analgesics)	10 таблета / 10 pills	1,41
Гастро подручје / Gastro area medicines	кутија / box	3,27
Сируп против кашља / Cough syrups	бочица / small bottle	6,65
Витамини / Vitamins	10 таблета / 10 pills	0,95
Топломјер / Thermometer	комад / unit	2,53
Моторни бензин 98 октана / Gasoline, 98 octane	l	2,40
Моторни бензин 95 октана / Gasoline, 95 octane	l	2,31
Моторно уље / Motor oil	l	6,25
Еуро дизел / Euro Diesel	l	2,36

13.9. Просјечне потрошачке цијене, 2013.

Average consumer prices, 2013

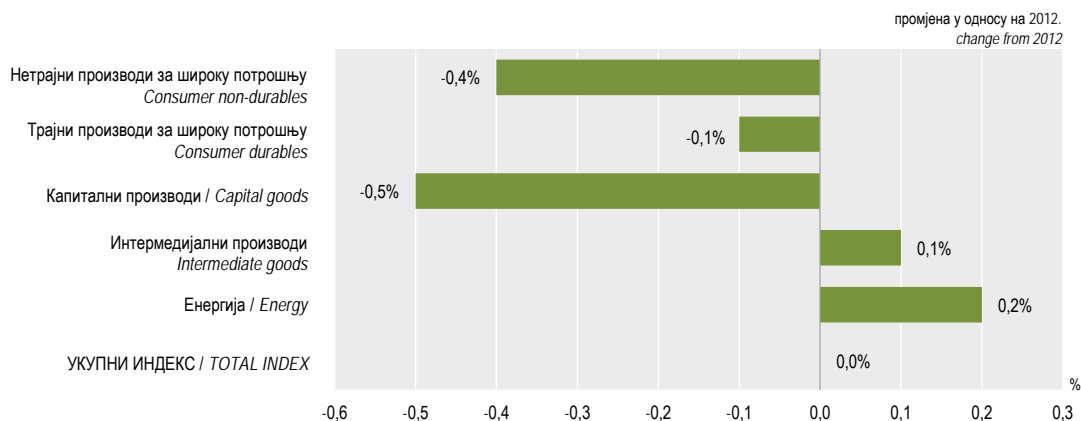
(наставак/continued)

претходна година=100 / previous year=100

Опис производа/услуге Product/service description	Јединица мјере Unit of measure	Просјечна цијена у КМ Average price in KM
Прање аутомобила, споља / Passenger car wash, external	--	5,08
Карта за градски превоз / Public transportation ticket	карта / ticket	1,36
Такси превоз / Taxi transport	km	1,28
Улазница за биоскоп / Cinema ticket	комад / unit	3,81
Школска свеска / Notebook	комад / unit	0,44
Хемијска оловка / Pen	комад / unit	0,83
Шницла с прилогом / Steak with vegetables	порција / meal	11,72
Пита сирница / Cheese pie	kg	8,26
Торта, комад / Piece of cake	комад / piece	2,23
Пиво у ресторану / Beer in a restaurant	флаша / bottle	2,17
Кафа у ресторану / Coffee in a restaurant	шољица / cup	1,13
Мушко шишање / Male haircut	--	5,20
Прање косе, средње дужине с фенирањем / Female hairdressing	--	10,56
Тоалетни сапун / Toilet soap	kg	11,44
Шампон за косу / Shampoo	l	17,21
Дезодоранс / Deodorant	комад / unit	5,82
Паста за зубе / Toothpaste	комад / unit	3,19
Хигијенски улошци / Sanitary napkins	паковање / pack	2,42
Тоалетни папир / Toilet paper	паковање / pack	1,92
Пелене за једнократну употребу / Disposable diapers	пакет / pack	9,61
Ђачки руксак / Satchel	комад / unit	39,66
Фотокопирање / Photocopying	страница / page	0,11

Г-13.1. Годишњи проценат промјене цијена произвођача индустријских производа по намјени потрошње, 2013.

Annual percent of change of producer price of industrial products by purpose of consumption, 2013

Г-13.2. Мјесечни индекси потрошачких цијена, 2008–2013.
Monthly consumer price indices, 2008–2013

Г-13.3. Годишњи проценат промјене потрошачких цијена за 2013. годину, по главним одјељцима потрошње
Annual percent of change of consumer prices for 2013, by main divisions of consumption

